

Hátha valaki nem tudja ...

Szeptember 26-a van. 1920-ban e napon jelent meg a Numerus Clausus törvény, melyet 1945 után félévszázadig „zsidó” törvényként tituláltak, s akiknek ez érdekük, teszik ma is. Teszik, kihasználva, hogy az 1920: XXV. Törvénycikk szövegét, annak rövideje ellenére a társadalom nem ismeri, s előbb-utóbb készpénznek veszi, amit gyakran ismételnék. Pedig a tények mást mutatnak.

A „Nagy háború”, ahogy az első világháborút sokáig nevezték, erősen felborította a közép-európai térség vallási és etnikai viszonyait. Így, bár meglepő, de a Huszadik Század című folyóirat 1917-ben feltett körkérdésére a polgári zsidó családból származó Jászi Oszkár válaszában felvetette valamifajta numerus clausus háború utáni bevezetésének szükségességét (Lásd: Litván György Jászi Oszkáról írt könyvét, és Pelle János ahhoz írt recenzióját – Magyar Szemle, 2004. június). Így az első Teleki-kormány idején bevezetett Numerus Clausus törvény az akkori viszonyok ismeretében szükségszerűnek látszott, s ennek ellenére nem mondott ki negatív diszkriminációt. A törvény ugyanis sem a zsidóságot, sem más valláshoz, vagy etnikumhoz való tartozást nem nevez meg, s nem mond ki korlátozást.

Ez utóbbi alátámasztására érdemes idézni a mindössze egy oldalnyi terjedelmű, négy §-t felölelő törvény lényegi 3. §-ának harmadik bekezdését, mely az egyetemi karokra való beiratkozás rendjét szabályozza:

„Az engedély megadásánál a nemzethűség és az erkölcsi megbízhatóság követelményei mellett egyfelől a felvételt kérők szellemi képességeire, más-felől arra is figyelemmel kell lenni, hogy az ország területén lakó egyes népfajokhoz és nemzetiségekhez tartozó ifjak arányszáma a hallgatók közt lehetőleg elérje az illető népfaj vagy nemzetiség országos arányszámát, de legalább kitegye annak kilenctizedrészét.”

Mindenkinek ajánlom, mielőtt „zsidótörvénynek” titulálja a Telekinek felrótt Numerus Clausus törvényt, figyelmesen olvassa el a fenti bekezdést, vagy akár a teljes törvényt (<http://www.sofar.hu/hu/node/13266>), s keresse ki a zsidóságot diszkrimináló passzusokat.

Nem fog találni!

De nem fog találni a Numerus Clausus törvény 1928. évi módosításában sem, mely módosítás eltörölte a népcsoporthoz tartozás alapján történő támogató diszkriminációt és a fent idézett 3. § harmadik bekezdését az alábbi módon – igen bölcsen – változtatta meg (1928. évi XIV. törvény):

„A tudományegyetemekre, a műegyetemre, a budapesti egyetemi közgazdaságtudományi karra és a jogakadémiákra való beiratkozás szabályozásáról szóló 1920. évi XXV. törvénycikk 3. §-ának harmadik bekezdése helyébe a következő szöveg lép: Az engedély megadásánál a nemzethűség és az erkölcsi megbízhatóság követelményei mellett egyfelől a felvételt kérő megelőző tanulmányi eredményeire, illetve szellemi képességeire, másfelől arra is figyelemmel kell lenni, hogy elsősorban a hadiárvák és a harctéri szolgálatot teljesítettek és a közalkalmazottak gyermekei, továbbá a különféle foglalkozási ágakhoz (mezőgazdasághoz, iparhoz, kereskedelemhez, szabad foglalkozásokhoz stb.) tartozóknak gyermekei az ezen foglalkozásokhoz tartozók számának és jelentőségének megfelelő arányban jussanak a főiskolákra és a fölvettek száma az egyes törvényhatóságok között is igazságosan osztassék fel. A vallás- és közoktatásügyi miniszter felügyel arra, hogy ezek a szabályok megfelelően alkalmaztassanak.”

A ma oly gyűlölt kirekesztést ebben a szövegben sem lehet találni, s ha belegondolunk, hogy a foglalkozási ágak közül a kétkezi munkás, legyen az mezőgazdasági, vagy ipari munkás alkotta az akkori Magyarország társadalmának zömét, úgy nyugodtan megállapíthatjuk, hogy az „úri Magyarország” törvényhozása a szegényebb rétegeket igyekezett, mai szóval: helyzetbe hozni.

Ez ma is követendő példa lehetne.

Dobai Miklós